

สรุปผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ

(1) สรุปผลการศึกษา

การศึกษาถึง ความคิดเกี่ยวกับตนเองของสตรีโสดในครั้งนี ได้ศึกษาเฉพาะเจาะจงในด้านของการประเมินตนเอง ดังนั้นผู้ศึกษาจึงได้ใช้แบบทดสอบ "เกียรตินิยมแห่งตน" แทน "ความคิดเกี่ยวกับตนเอง" ซึ่งในการศึกษาครั้งนี้ได้ทำการศึกษาจากสตรีโสดจำนวนทั้งสิ้น 196 คน ด้วยวิธีส่งแบบสอบถาม โดยที่ลักษณะทั่วไปของข้อมูลที่ได้ในการศึกษาครั้งนี้ พบว่าในกลุ่มสตรีโสดที่ทำการศึกษ ส่วนใหญ่มีอายุอยู่ในช่วง 30 ถึง 34 ปี รองลงมาคือสตรีโสดในกลุ่มอายุ 35 ถึง 40 ปี และอาชีพของสตรีโสดที่ทำการศึกษครั้งนี้มี 4 กลุ่มอาชีพด้วยกัน คือ พยาบาล, ข้าราชการทหารบก, ครูในระดับมัธยม และอาจารย์ในมหาวิทยาลัย ระดับการศึกษาของสตรีโสดส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาชั้นปริญญาตรี คือ มีร้อยละ 53.1 ส่วนสตรีโสดที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรีมีสัดส่วนที่ใกล้เคียงกัน

ระดับของรายได้ของสตรีโสดที่ทำการศึกษ ส่วนใหญ่มีระดับรายได้ตั้งแต่ 4,001 ถึง 5,500 บาท คิดเป็นร้อยละ 32.1 สตรีโสดที่ศึกษาใช้ชีวิตส่วนใหญ่อยู่ในกรุงเทพมหานคร มีสัดส่วนถึงร้อยละ 85.2 และพบว่า สตรีโสดส่วนใหญ่ พักอาศัยอยู่กับบิดามารดามากที่สุด มีร้อยละ 62.8 รองลงมา พักอาศัยอยู่กับเพื่อน และอยู่ลำพังคนเดียว คิดเป็นร้อยละ 16.3 และ 8.7 ตามลำดับ

การศึกษครั้งนี้พบว่า สตรีโสดส่วนมากไม่มีงานอดิเรกทำ คิดเป็นร้อยละ 32.1 และในกลุ่มที่มีงานอดิเรกทำ พบว่า สตรีโสดส่วนมากทำงานอดิเรกเกือบทุกวัน คิดเป็นร้อยละ 39.7 ส่วนการมีส่วนร่วมกับคนในสังคมนั้น พบว่า สตรีโสดส่วนใหญ่มีส่วนร่วมร่วมกับสังคมในระดับปานกลาง มีร้อยละ 65.3

สตรีโสดส่วนใหญ่ที่ทำการศึกษาคั้งนี้ พบว่า สตรีส่วนใหญ่มีเพื่อนสนิทที่เป็นสตรีโสดด้วยกันคิดเป็นร้อยละ 46.4 และมีเพื่อนสนิทที่เป็นสตรีที่แต่งงานแล้วร้อยละ 20.9 และยังพบว่าสตรีโสดส่วนใหญ่สมัครใจที่จะใช้ชีวิตอยู่เป็นโสดเองมีถึงร้อยละ 71.9

ส่วนวัตถุประสงค์หลักของการศึกษาคั้งนี้มี 3 ประการด้วยกัน คือ

- 1) ศึกษาถึงเกียรติภูมิแห่งตน ของสตรีโสด
- 2) ศึกษาถึงปัจจัยที่คาดว่าจะมีความสัมพันธ์กับเกียรติภูมิแห่งตนของสตรีโสด
- 3) ศึกษาถึงเหตุผลของการครองตัวอยู่เป็นโสดของสตรีไทย

ผลของการศึกษาปรากฏว่า

- 1) เกียรติภูมิแห่งตนของสตรีโสด

สตรีโสดส่วนใหญ่มีระดับเกียรติภูมิแห่งตนในระดับสูง

- 2) ปัจจัยที่คาดว่าจะมีความสัมพันธ์กับเกียรติภูมิแห่งตนของสตรีโสด

จากการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางลบกับเกียรติภูมิแห่งตนคือ ความโดดเดี่ยวทางสังคม โดยที่ขนาดของความสัมพันธ์อยู่ในระดับปานกลางค่อนข้างต่ำ

และพบว่าปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับเกียรติภูมิแห่งตนมากที่สุดคือ การยอมรับจากเพื่อน รองลงมาได้แก่ การยอมรับจากครอบครัวโดยที่ความสัมพันธ์อยู่ในระดับปานกลางค่อนข้างสูง นอกจากนี้ยังพบว่าความสมัครใจในการเลือกใช้ชีวิตโสด การยอมรับจากผู้ร่วมงาน และการยอมรับจากคนทั่วไป มีความสัมพันธ์ทางบวกกับเกียรติภูมิแห่งตนในระดับปานกลางค่อนข้างต่ำ

ส่วนปัจจัยทางด้านภูมิหลังทางสังคม อันได้แก่ อายุ อาชีพ ระดับรายได้ และระดับการศึกษา พบว่า แทบจะไม่มีความสัมพันธ์กับเกียรติภูมิแห่งตนของสตรีโสดเลย

ผู้ศึกษาได้ใช้สถิติร้อยละ เป็นสถิติในการหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร และใช้ค่า Gamma อธิบายขนาดค่าความสัมพันธ์ของตัวแปร

3) เหตุผลของการครองตัวเป็นโสด

พบว่าสตรีโสดของไทยให้เหตุผลของการอยู่เป็นโสดในลักษณะเดียวกับที่ Kuhn และ Bell ได้รวบรวมไว้ คือ ส่วนใหญ่สตรีโสดจะให้เหตุผลว่า คิดว่าชีวิตโสดมีอิสระมากกว่าชีวิตแต่งงาน และตนเองก็พอใจสภาพเช่นนี้ดีแล้ว นอกจากนั้นสตรีโสดบางส่วนยังให้เหตุผลว่า ยังไม่พบคนที่ถูกใจ, กลัวที่จะประสบกับปัญหาชีวิตสมรส, ไม่พร้อมที่จะใช้ชีวิตแต่งงาน เรียงตามลำดับ

(2) ข้อเสนอแนะ

ผู้ศึกษามีข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาในเรื่องที่เกี่ยวกับความคิดเกี่ยวกับตนเองของสตรีโสดในครั้งนี้ คือ

1) ในการศึกษาถึงระดับเกียรติภูมิแห่งตนของสตรีโสดในครั้งนี้ได้ใช้กลุ่มตัวอย่างน้อยเกินไป โดยที่กลุ่มตัวอย่างมีขนาด 196 ตัวอย่าง ซึ่งทำให้ผลของการศึกษาที่ได้ยังไม่มีข้อสนับสนุนที่เพียงพอ ผู้ศึกษาจึงเสนอแนะถึงการศึกษาในครั้งต่อไป ควรเพิ่มขนาดของกลุ่มตัวอย่างให้มากยิ่งขึ้นกว่านี้

2) ในการศึกษาครั้งนี้ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ได้มามีลักษณะคล้ายคลึงกัน (Homogeneity) เช่น ระดับเกียรติภูมิทางอาชีพ อยู่ในระดับเดียวกัน กล่าวคือ อาชีพของสตรีโสดทั้ง 4 กลุ่มนั้น อยู่ในระดับที่สังคมยอมรับพอ ๆ กัน นอกจากนั้น ระดับของการศึกษาของสตรีโสดที่ศึกษาก็อยู่ในระดับที่ใกล้เคียงกันอีกด้วย

ดังนั้นในการศึกษาครั้งต่อไปควรที่จะเลือกกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะหลากหลายออกไป โดยเป็นสตรีโสดที่อยู่ในกลุ่มอาชีพที่อยู่ในระดับเกียรติภูมิทางอาชีพที่แตกต่างกัน เช่น กลุ่มอาชีพ ลูกจ้าง, ค้าขาย, กสิกร ฯ

3) การศึกษาในครั้งนี้ ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง (purposive sampling) ซึ่งทำให้ไม่สามารถที่จะกระจายผลการศึกษาไปยังกลุ่มประชากรได้อย่างถูกต้อง ในการศึกษาครั้งต่อไปจึงควรจะใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบ Probability Sampling จึงจะได้ผลการศึกษาที่ได้รับการสนับสนุนทั้งทางด้านทฤษฎีและสถิติอย่างเต็มที่

4) ผู้ศึกษามีความเห็นว่าการศึกษาครั้งต่อไปในเรื่องของสตรีโสด ควรจะศึกษาถึงด้านทัศนคติของคนในสังคมไทยที่มีต่อสตรีโสด หรือศึกษาถึงภาพของสตรีโสดในสายตาของคนในสังคม ว่าคนในสังคมยอมรับสตรีโสดมากน้อยเพียงใด ซึ่งเป็นการศึกษาในอีกด้านหนึ่งที่ตรงกันข้ามกับการศึกษาครั้งนี้ กล่าวคือ ควรศึกษาถึงผลกระทบจากสังคมรอบข้างด้วย (societal reaction)

5) ปัญหาทางด้านปฏิบัติที่พบ ว่า สตรีโสดที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ ให้คำตอบในลักษณะที่เอนเอียงไปทางหนึ่งทางใดอย่างเห็นได้ชัด (Extrem) ซึ่งมักจะพบอยู่เสมอในการศึกษาถึงเรื่องของ ความคิดเกี่ยวกับตนเอง เนื่องจากว่าบุคคลมักจะปกป้องลักษณะความคิดและความรู้สึกบางอย่างที่ตนคิดว่าเป็นปมด้อย คือ มีลักษณะที่เรียกว่า "กลไกปกป้องตนเอง" (defence mechanism)

ดังนั้นคำถามที่จะถามถึงเรื่องความคิดเกี่ยวกับตนเองนั้น จะต้องเป็นคำถามที่สร้างขึ้นด้วยความละเอียดมากกว่านี้ คือนอกจากจะต้องมีจำนวนคำถามที่มากพอสมควรแล้ว ลักษณะของคำถามจะต้องไม่สามารถบอกให้ผู้ตอบคำถามรู้สึกได้ว่าผู้ศึกษาต้องการจะวัดถึงตัวแปรใด กล่าวคือ มาตรการวัดตัวแปรจะต้องมีความละเอียด และครอบคลุมตัวแปรที่ต้องการศึกษาได้อย่างถูกต้อง